

MAI VILÁG

Cluj-Kolozsvár 1928.

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Hirdetvételek
Str. Bob (volt Kismester u.)
Nr. 2. Szerkesztőség délelőtt
12 óráig Strada Regina Ma-
ria (v. Deák Ferenc u.) No. 36
szám. Telefon: Nappal 603,
és 194. — Előfizetési ár:
egész évre 750 lej, fél évre 380
lej, negyed évre 200 lej és egy
hónapra 70 lej. Külföldre
szeknek az áraknak kétszerese
Hirdetések tartaia szerint. —
Apróhirdetés egy szó 2 lej.

Csütörtök, október 18

Itélethozatal napja a kommunista perben

Változnak az idők

Írta: Kádár Imre

Ki emlékezik még vissza a négy év előtti időre, mikor az Egyesült Államok közvéleménye felháborodva követelte a friedrichshaleni Zeppelin-művek lerombolását? Az antant-sajtó és különösen a szenzációéhes amerikai lapok uszító vezércikkében követelték a német léghajóépítés beszüntetését és rendkívül sajnálták, hogy elfelejtették bevenni a békeszerződésbe: Németország nem építhet léghajót. A világközvéleményt hosszú hónapokig izgatta akkor ez a láрма és aki most a diadalmas Zeppelint fogadó üdvözlásokat hallja harsogni az Óceán tiszó partjáról, elgondolkozhat időknél változásán, emberi soroknak mulandóságán, amelyek amíg öntudatra nem eszmélnek, ingatag falevéként hágyódnak a szenvedelmek viharában, de megdacolnak minden veszedelemmel és biztosan törnek a cél felé, ha az ember föltülemelkedve indulatain, saját maga tervezi meg és valósítja meg útját a felhők fölött.

Pár év előtt még ágyulövések fogadták volna az amerikai partok fölött zökzönő német óriásléghajót, de nem az ánnepi öröm ágyudörgései, hanem éleslötölések a veszedelmes idegen ellen. És most egész Amerika egy emberként remegett egy német léghajó személyzetének életéért s nemzeti hősnél nagyobb hősné, az emberiség hősné, a kijáró hódolattal fogadta Amerika a levegő bátor német hajósát. Gyönyörű kép a lelkesedő Amerika, amely ezuttal tíz év előtti ellenséregért mámorosodik meg. Gondoljunk vissza tíz év előttrre, éljük át emlékeinkben elevenen a gyűlölködés vad azolamait, amelyekkel nemzet nemzet ellen, ember ember ellen megemmiált hádjáratba indult, kölcsönösen a civilizáció ellenségeinek mondva „Jymást. Mint valami rossz lidércálom, egy tűnik fel a Zeppelint fogadó Amerika zászlódiszes perspektívájából az egymás ellen szuronyrohamra induló német és amerikai katonák víziója.

Szükség volt rá, hogy a nemzetek kölcsönösen arra tanítsák gyermekeiket, hogy az ő ellenségei kannibálok, rosszak, vannak a civilizációnak hivatatott előőrsei és vannak vandál pusztítói, szükség volt népek százmillióit félrevezetni a háborus demagógia aljas azolamaival, mert másként nem lehetett volna a szelid Krisztust szívűkben bordozó embermilliókat egymás ellen állni mászárlásra hajszolni. Az ötvenes évszázad után jött a csúf kiábrándulás és lassan kezdenek az emberek ráérezni arra, hogy oktalanság és hazugság volt mind az a rágalom, amelyvel egymást a nemzetek kölcsönösen bemocskolták és lassan kezdenek újból felépülni a lerombolt hidak nemzetek és nemzetek között. Az önfeláldozás szelleme, amely fölemeli az embert a föld felé, hogy élete kockáztatásával

győzze le az emberélet útjában álló akadályokat, közeledést jelent a nemzetek között. Még sűrű köd gomolyog az emberi gondolkodás tengere fölött, még sok-sok szenvedés vár az emberiségre, de az örök fény sugar, amely az oszthatatlan szellemközösség magasságából tör alá a mélységek megvilágítására, át-át szakítja a szenvedélyek sötétjét. Emberek és nemzetek rá fognak eszmélni közös történelmi hivatásukra, amelyben egyetlen testvérszolidaritásuként harcol az emberszellem saját eleve eszményeinek meneti tökéletesebb megvalósításáért.

Azokban az amerikai tömegekben, amelyek most föltülemelkedve a az év előtt még oly intenzív német gyűlölet: szenvedélyein, mely megbecsülésel és tiszteltetlennel fogadják a Zeppelin

utasaít, bizonyára sok olvadt el a szocializmus hideg logikai kristályából. Bizonyára az emberkedély meleg hullámai árasztották el az amerikai elméket és ezek a hullámok e napokban átáradnak ide hozzánk is, Európa szomorú Keletére, ahol hideg az idő és hidegek a szívek, ahol még mindig értetlenül állnak egymással szemben a népek, ahol két ország még mindig messzebb van egymástól, mint Amerika Németországtól.

Eltemették a prágai házösszeomlás áldozatait

A temetés után véres közelharcok voltak a külvárosokban a kommunisták és a karhatalmi közegek között

A prágai tömegtragédia utolsó aktsusa a prágai munkásság mély részvételével megnyilvánulása mellett folyt le

(Prága, október 17. A Mai Világ tudósítójától.) Tegnap délután a Csehszlovák főváros sponán részvételével megnyilvánulása mellett temették el a borzalmas méretű prágai házösszeomlás áldozatait. A temetésre a munkásság nagy előkészületeket tett, hogy a szerencsétlenség utolsó aktsusa, a gyászpompá és az őszinte részvétmegnyilatkozás jegyében folyon le.

A prágai munkásság gyásza

Az építőmunkások a temetés alkalmával félnapos gyászt tartottak.

Egész Prága területén megállott az építőmunka

és amíg a főváros harangjai zúgtak, a munkásság tömegekbe verődve, levett kalappal felórán keresztül mozdulatlanul állott és így adott kifejezést részvétteljes együttérzésének.

Amíg a temetési menet elvonult a halottasháztól a köztemetőig, Prága összes utyonlain megállott a forgalom. A halottaskocsikat a munkások és a szerencsétlenül járt áldozatok hozzátartozói virág- és koszorúerdővel borították el, amelyeknek nagy részét külön kocsiokon szállították a temetőig.

Za-zótengerbe borított gyászmenet

A temetési menet élén munkászenekar haladt, utána következtek a szertartási celebráló lelkészek, majd a halottas és koszorús kocsik. A gyászkoosik mögött az áldozatok hozzátartozói következtek, majd tömegsorokban a munkásság százai vonultak fel. A gyászoló munkások hatalmas póznákon töviskoszorúkat vitték vöröszalagga, amelyeken a következő felírás volt:

„A kapitalizmus áldozatainak.”

A menetben több munkás vöröszíni zászlót vitt, amelyek forradalmi felirásokat tartalmaztak, mint: „bosszút a gyilkos kapitalizmus áldozataiért”, „vesszenek a kizsákmányolók” stb.

A végeláthatatlan menetet vörös zászlótenger borította el. Minden a legnyugodtabb hangulatban folyt le és a temetés alatt sehol rendezavarás nem történt.

A sirhantoknál Zapotoczki cseh kommunista képviselő hatalmas gyászbeszédet tartott, amelyben rámutatott a kizsákmányolás áldozatainak megdöbbentő tömegtragédiájára és

felhívta a munkásságot, hogy harcoljon a kezzel-vassal, emberáldozatokkal racionalizáló kapitalizmus ellen.

Miközben a koporsókat a sírokba eresztették, a munkások az internacionálét énekelte, később pedig a gyászolókkal együtt forradalmi dalokat intonáltak.

A szertartások után a közönség minden zavartokozó incidens nélkül szétszórult az utvonalon, ahol a gyászmenet elhaladt, megerősített készültségek tartották fenn a rendet.

Köze-harc a kommunisták és a rendőrség között

A házösszeomlás áldozatainak temetése után Prága külvárosában súlyos kimeneteli incidensek játszódtak le, amelyek később valóssággal közelharccá fajultak el. Harus kommunista képviselő vezetésével ugyanis

egy hatszáz főből álló munkás-tömeg megrohanta a külvárosok építőfelben levő ha-

zait és azokat formálisan le akarták rombolni.

A készülő támadásról értesítették a rendőrséget, ahonnan nagyobb készültség vonult ki a helyszínére. A munkások azonban közáporral fogadták a rendőröket. A házakból téglákat dobáltak ki, majd botokkal felfegyverkezve, az utcára nyomultak, hogy a város belseje felé vegyék útjukat.

A rendőrség

a tulerő láttára többször sor-tűzet adott a tüntetőkre,

akik közül számosan megsebesültek. A városban futótűzként terjedt el a külvárosi tüntetés híre és ez mindenfelé óriási izgalmat idézett elő. A rendőrség attól tartott, hogy kommunisták benyomulása komplikálná a belvárosi munkásság izgatott hangulatát és ezért újabb segélyesapatok kirendelésével gyűrtyonalban körülvették a tüntetőket.

Megint közelharc fejlődött ki, amely végül is a rendőrség győzelmével végződött. A munkástömeg leszerelése után a rendőrség nyolc kommunistát letartóztatott.

Belga flanel

nagy választékban

métere

39 lej

a Gólya-áruházba

Tízévi kényszermunkára ítélték egy megtévedt hadnagyot

(Cluj-Kolozsvár, okt. 17. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári hadbíróság tegnap tárgyalta a 33. tüzezerred egyik adminisztrációs tisztjének ügyét, aki megtagadta a parancs teljesítését és különböző visszaéléseket követett el.

Sahan Bogdan adminisztrációs hadnagy a marosvásárhelyi 33. tüzezerrednél teljesített szolgálatot és az ezred legelegánsabb tisztje volt, nagyuri gesztusokkal, igazi világi. De sokszor került konfliktusokba főlöttéseivel, mert életmódjánál fogva érthető, hogy a szolgálatot elhanyagolta és a parancsokat nem teljesítette precíz pontossággal, ami egy katonánál első feltétel. Kezdetben elnézők voltak vele szemben, de az általa inszenzált botrányok annyira felhalmozódtak, hogy a felettesek minden jóakarata dacára kénytelenek voltak a különben szimpátikus fiatal tisztet megfenyíteni, s így többször fordult elő, hogy a parancsok Sahan Bogdan szabotázsára ítélték.

De a fenyegetések mit se használtak. A fiatal, könnyelmű tiszt tovább folytatta botrányos üzemét. Mulatozásairól az egész város tudott, mert olyan zajok voltak, hogy arról akaratlanul is tudomást szerzett mindenki, de mindehhez pénz is kellett. Mint adminisztrációs tiszt, sok hivatalos pénz fordult meg a kezén és egy rovacsolás alkalmával nagy hiányt fedeztek fel az ezred pénztárában. Valamint a raktárból is sok nyersanyag hiányzott. Megtörtént ellene a feljelentés, de Sahan Bogdan nem várta be a biztos letartóztatást, megszökött külföldre.

A feljelentés alapján megindult ellene az eljárás és tegnap került sor a kolozsvári hadbírószágon ügyének tárgyalására.

Nicolau kapitány, hadbíró-ügyész a legsúlyosabb büntetést kéri a vádlottra, ki a tisztikarra olyan szégyent hozott. A védelmet egy hivatalból delegált védő látja el, de nem tud semmilyen mentést felhozni védelme büntetéseire. Hivatkozik Sahan Bogdan fiatalaságára és kéri azt, mint mentő motívumot betudni.

A hadbírák visszavonultak tanácskozássra és rövid tanácskozás után kimondták a súlyos szentenciát: Sahan Bogdant tízévi súlyos kényszermunkára ítélték, in contumaciam.

Magyarország bizik az optánsper tárgyalásának sikerében

Háromszáznegyvennyolc birtokról van szó

(Budapest, okt. 17. Saját tud.) Sztterényi József, aki az optánsperben a román-magyar közvetlen tárgyalásokban Magyarországot képviselni fogja, ma nyilatkozatot tett a sajtónak.

— Bizonyos várakozással megyek, mondotta, a november 1-jén kezdődő rappalói tárgyalásokra. A román kormány is nagyobb apparátussal jön a tárgyalásokra és ez mutatni látszik, hogy részéről is komoly szándék van arra, hogy a tárgyalások ezúttal ne csak formaiak, hanem érdemelegeseek legyenek.

— A magyar kormányban és benem folytatta Sztterényi, a legko-

molyabb szándék van méltányos megegyezésre és ha ugyanezt tapasztaljuk román részről is, akkor semmi akadály nem lehet a tényleges megegyezésnek. Szerettük volna, ha a tárgyalások korábban kezdődtek volna meg, valamint nagyobb nehézségek merültek fel a tárgyalások helyének megválasztásánál is, amíg végre megegyeztünk.

— Hangsúlyozom, fejezte be Sztterényi, hogy háromszáznegyvennyolc birtokról van szó, amelyeknek birtokosai nagyrészt kisbirtokosok. A tárgyalás anyagát irányításom alatt most dolgozzák föl elsőrangú szakemberek.

Lelőtte az ügyészt egy elmebeteg számtantanár, mert nem fogták el a sikkasztóját

Rémdráma a milánói törvényszéken — A gyilkosról megállapították, hogy közveszélyes örült

(Milánó, október 17. Saját tud.) A milánói törvényszék nagy előcsarnokában posztoló karabiniéri-örmester előtt tegnap megállt egy sápadt, sovány férfi: — Itt van, kérem. Guidi ügyész ur?

A Napoleon-csákós örmester kötelező udvariassággal felelt, hogy: igen. A csöndes szavú, sápadt férfi pedig biztos lépésekkel indult meg a nagy üveges ajtó felé. Cav. Giovanni Guidi királyi ügyész szobájába. Eltelt egy perc, két perc: semmi lármát, semmi hangot, semmi hallatszt. De ekkor

hatalmas dördülés ráta meg az egész épületet.

fölnyílt az üveges ajtó és nyugdíj lépésekkel, öntudatos tekintettel jött ki a sápadt, sovány férfi és egyenesen a nagy kijárat felé haladt.

A karabiniéri-örmester, Giuseppe Cervello azonban eléje ugrott:

— Gyilkos, hitvány gyilkos! — kiáltotta, kicsavarta kezéből az automatikus revolvert és a következő pillanatban már bilincset is vert a kezére.

Ezalatt pedig az ügyész szobájában már agóniáját vívta a milánói ügyész kar dőnyje, Giovanni Guidi.

Hogy dobent mi történt, azt csak a gyilkos vallomásából lehetett megállapítani, mert Guidi ügyész, mire a törvényszéki orvos előkerült, már holtan ült az íróasztala előtti karosszékekben,

amelybe lerogyott. A gyilkos golyó átjárta tüdejét és átszakította a szív fő-útját.

Aurelio Luigi Vella, akit a karabiniereknek sikerült a tömeg dűhe elől megmenteni, nyugodtan, minden izgalom nélkül válaszolt a kérdésekre, elmondotta, hogy

harmincegy esztendőse, matematikai tanár, hónapok szobájában lakik Milánóban.

Amikor zsebeit kikutatták és egy líra negyven centimesimot, egy napló-szerű noteszt, egy gondosan meghegyezett ceruzát találtak csak nála, szigorú felsőbbsséggel figyelmeztette a motozást vezető rendőrtisztviselőt, hogy — aztán tessék ám vigyázni, nehogy bármilyen elvesszen vagy elkallódjon a holmijából.

— Most pedig mondja el kérem, hogy mi történt az ügyész ur szobájában? — szökött fel ezután Silvestri rendőrfelügyelő.

A matematikatanár csöndesen felelt:

— Semmi különös. Az ügyész ur nagyon udvariasan fogadott. Igaz, hogy már régóta ismer. Mert

máius óta gyakran járok hozzá, amióta megteletem a följelentésem-et Eliseo de Palma ellen, aki kicsalt tőlem hatezeröt száz lírát,

hogy társul vesz be egy szappangyárba, amely női harisnyák mosására alkalmas szappant gyárt majd és amely vállalkozásból nekem napi száz líra jövedelem lesz. De, bár vagy öt hónap telt el a feljelentésem óta, Palmát még mindig nem tudták elfogni. Most is azért jöttem, hogy ezt megsürgessem. Az ügyész ur azt mondta, legyenek türelemmel, az ügy folyamatban van és a törvény teljes szigorral fog lesújtani megrontómra...

— És maga?

— Aztán az ügyész ur azt mondta, hogy a vizontlátásra... — folytatta Vella.

— És maga erre lelőtte?

A gyilkos matematikatanár cinikus nyugalommal felelt:

— Hát persze, hogy lelőttem!

A gyorsan megejtett vizsgálat megállapította, hogy Vella tanár csak ugyan feljelentést tett de Palma ellen, akivel egy újsághirdetés útján ismerkedett meg. A hirdetés — könnyű és biztos jövedelmet ígért, kevés tökebefektetéssel. A tanár, aki egy napolyi bank bukása folytán elvesztette ötvenezer lírára rugó vagyonát, megmaradt kis pénzét de Palmára bízta, aki azonban megszökött, mialatt ő a legnagyobb nyomorban színlődött és napokon át sajton és kenyéren élt, szobája árával adós maradt, de ugyanakkor a házmeztől és a környék kereskedőitől szinte fenyegető kérésekkel kisebb-nagyobb kölcsönöket igyekezett szerezni azzal az ígérettel, hogy rövidesen visszafizeti, mert nagyobb pénzösszegeket vár postán.

Mindezek az adatok arra készítették az ügyészséget, hogy kollégájuk gyilkosának elmeállapotát megvizsgálásák. És a hatósági vizsgálat, amelyet Ernesto Ciarla egyetemi tanár vezetett, meg is állapította, hogy

az ügyészgyilkos számtantanár, Aurelio Luigi Vella közveszélyes örült,

akinek a helye az elmeegógyintézetben van.

Az ügyészség nem nyugodott meg ebben az orvosi vizsgálatban, meg is felelőzte azt és — előzetes óvintézkedés gyanánt, nehogy a jövőben is megismétlődhessenek hasonló esetek, elrendelték, hogy az ügyészek csak fegyveres rendőrök vagy karabinierek jelenlétében adnak felvilágosítást és állanak a közönség rendelkezésére.

Jelentés

A Magyar Színház mozi-igazgatósága fokozni akarja azt a sikert és hatást, a mit az

Elsodort emberrel elért s ezért a jövő héten be fogja mutatni Amerika egyik legújabb és leggrandiózusabb filmsodáját, melynek címe:

Avarázsló

HÖLGYEIM!

Megérkeztek a legújabb velur, bársony és filcel kombinált modellujdonságok feltűnő reklámárban a

Moskovits-kalapszalomba

CLUJ, REG. FERDINAND 3. (AZ UDVARBAN)

MAI VILÁG

kiadóhivatalának ideiglenes címe:

STRADA N. IORGA 21.

(VOLT JOKAI UCCA)

Kord (recés) bársony

minden színben mére

68 lej

a Gólya-áruházban

Románia legnagyobb kottásboltja a

Hegedüs

hirlapiroda zeneműosztálya. Jegyzék ingyen.

Oradea-Nagyvárad.

Lefoglalta a rendőrség az „America” kolozsvári vezérügynökség könyveit

(Kolozsvár, október 17. A Mai Világ tudósítójától.) A válságba jutott „America” biztosítótársaság ügyében tegnap újabb fordulat történt. A tordai vizsgálóbíró átiratot intézett a kolozsvári rendőrprefektúrához, kérve a rendőrséget, hogy szálljon ki az America biztosító kolozsvári ügynökségéhez.

A rendőrség délután folyamán szállt ki a vezérügynökség Monostor-ut 82 szám alatti helyiségébe, ahonnan a tordai vizsgálóbíró intézkedése alapján az összes ott talált könyveket és pénztári lefoglalta.

A lefoglalt könyveket beszállították a központi rendőrségre.

A rendőrség pedig átküldi a tordai vizsgálóbírónak, ellenőrzés megejtésére. További intézkedés pedig a vezérügynökség működését megszüntették.

A letartóztatott igazgatók szabadsághelyezése iránt benyújtott kéressel tegnap foglalkozott a kolozsvári tábla vádtanácsa.

A tábla úgy az igazgatók, mint a könyvelő letartóztatását megerősítette. Ezzel az „America” társaság ügye újabb fordulóponthoz jutott.

Egy komitácsi banda gránátos merényletet követett el két román csendőr ellen

(Ostrow, okt. 17. Saj. tud.) A kanlaji csendőrség a héten elfogott egy csavargót, aki különböző lopásokat követett el Caraorman községben és a környéken csavargott. A csendőrök bezárták ideiglenesen a caraormani őrszobába, majd este elvitték Almalomba, mikor a két község között föluthoz értek, egy ingoványnál több alak ugrott eléjük és rájuk kiáltottak: Ce sunteti? — Mik vagytok?

A csendőrök feleletére, hogy románok, az egyik támadó egy gránátot dobott a csendőrök felé, mely azonnal felrobbant és Jon Mardara csendőrnek jobbkarát szakította le, míg a csendőrök parancsnokának térdéből szakította le egyik lábát.

A két szerencsétlen csendőr jajgatásaira és a robbanás zajára a nem messzi lévő falvakból oda-futottak az emberek, akik hordágyakon beszállították a merénylet súlyosan sebesült két áldozatát a silistrai kórházba. A csavargónak semmi baja nem történt.

Valószínű, hogy a merénylet bolgár komitácsik, akik egy komitácsi bandának tagjai, mely a környéket veszélyezteti hetek óta.

Itélt a hadbíróóság a kommunista perben

Még ma kihirdetik az ítéletet

(Cluj-Kolozsvár, október, 17. A Mai Világ tud.) Az ország közvéleményének feszült érdeklődése közepette érkezett a nap, amelyben a kolozsvári VI. hadtest hadbíróósága, hat heti kimérítő tárgyalás után ítéletet hoz 62 munkás és intellektuál fölött. A konstrepor vádpontjait pro és kontra az emberi és jogi érvek argumentumával a legalaposabb részletekkel megvitaták a vád és védelem képviselői: a hadbíróóság öt magasrangú tisztjének pedig konkrétumként tették fel a kérdést: bűnösöknek akadják ezeket a vádlottakat minősíteni, vagy pedig nem? Erre adja meg a feleletet az ítélet, amelyet ma többórás tanácskozás után meghozott a hadbíróóság tanácsa.

Az utolsó szó jogán

Tegnap délelőtt befeződtek a beszédek és replikák, az ítélethozatal napjára pedig, ma délelőttre a fővádlottak törvényben előírt szabadságának, az utolsó szó jogának gyakorlása maradt.

Pacala tábornok-elnök a konstrepor utolsó napi tárgyalásának megnyitása után dr. Rozvány Jenőnek adja át a szót. A kommunizmussal vádolt nagyváradi ügyvéd jogi érvekkel alátámasztott védbeszédet mond, amelyben nem is annira magát, mint inkább a Falusi és Városi dolgozók Blokkját, valamint az Egységes Szakszervezeteket menti.

Rozvány dr. rámutat arra, hogy a Blokk nem kommunista alakulat, mert a kommunizmus doktrínájának praktikus alapjait a következő principiumok képezik: minden államban bevezetni a proletárdiktatúrát, megdönteni a parlamentarizmust és forradalmasítani a világot.

A blokk azonban — mondotta

Rozvány dr. — nem ezeket az elveket vallja, mert hiszen a választásokon azért küzdött, hogy a munkásképviseletet bejuttassa a parlamentbe.

Alapszabályai pedig a parlamentárista állam keretein belül a demokratikus eszmék megvalósításáért való harcot írják elő.

Ezután Rozvány dr. ismerteti az egységes szakszervezetek lényegét és kéri a hadbíróóságot, hogy ezt se tekintse kommunista alakulatlak. A szakszervezetek ugyanis nem folytatnak politikát, hanem

kizárólag csak a munkásság gazdasági helyzetéért küzd, ez pedig nem büntetendő cselekmény,

hanem államérvék. Benne van a programjában a gyárakba való behatolás és terjeszkedés a munkásság összetartó erejének megacélozásáért, de ugyanezt teszik a szociáldemokrata szervezetek is.

Végül pedig a személye ellen felhozott vád ellen tiltakozik és kijelenti, hogy a „Phöbus”-vasgyárnál kitört sztrájk negyvenedik napján ment a vármegyei prefektushoz delegációba, s nem pedig a sztrájk kitörése alkalmával, mint ahogy azt a vádirat állítja.

Müller Kálmán védőbeszéde

Ezután Müller Kálmán mondta el védőbeszédét a többi vádlottak nevében is. Kifejtette, hogy az egységes szakszervezetek minden politikai párttól mentesek és hogy ők aktivitásukkal pusztán a munkásság szociális helyzetén akartak javítani.

Máté Ernő a kommunista párt törvényes elismerését kérte védőbeszédében.

A kérdések

Pacala elnök ezután szünetet rendelt, amely után Negulescu kapitány ünnepélyesen átnyújtja a hadbíróóságnak a megválaszolandó kérdéseket. A kérdések arra vonatkoznak, hogy bűnösök-e a vádlottak a rendtörvényben tiltott államellenes cselekményekben.

Nagy csönd van a teremben. Elnök utasítja az összes vádlottakat, hogy ne távozzanak el, mert a hadbíróóság most visszavonult és kihirdeti az ítéletet.

Newyork lakosságát hipnotizálta a Zeppelin

Eckener kapitány ma folytatja útját Csikágó felé Átvirasztották az éjszakát a newyorkiak a léghajó mellett

(Berlin, okt. 17.) Tegnap éjjel megerősített rendőri készség őrizte a kikötőárchoz rögzített óriás léghajót melyet mint a most érkezett jelentések közül, csak a reggeli órákban vontatták be a léghajócsarnokba. Lakehurstban ezekre ment azoknak a száma, akik éjszakára se térnek haza takarókkal és lepedőkkel feldozták had éj alatt, vagy az országutakon hagyott autókban, a tér közelében töltötték az éjszakát, hogy minél több időt tölthessenek az új világosoda közelében.

Az általános csodálat a lapok cíkjeiben is megnyilvánul. Hat nyolc kolonnát szentel egy-egy lap az eseménynek s illusztrált cikkeiknek ilyen

címeket adnak:

„Newyork lakosságát hipnotizálta a Zeppelin”, „Bámulatra méltó a német kitartás és szorgalom”, stb.

Este a schenatady-i rádióadó-állomás a City Hall-beli ünnepi koncert befejeztével a léghajócsarnokba elhelyezett Zeppelin előadóterméből is közvetített zenét, amit az amerikai rádiózók óriási örömmel fogadtak.

(Lakehurst, okt. 17.) Amint csak lehető volt, a földreérés után megvizsgálták a Graf Zeppelin sérüléseit. A sérülések, mint most megállapították, katasztrófabá sodorhatták volna a léghajó mostromot, ha nincs az önfeláldozó német legénység, mely emberföltötti erővel megmentette a léghajót.

Megállapították, hogy a törött ablakon behatoló szél egy tizenötösör tizenhatodfól négyzetméter nagyságú lyukat szakított a külsőburkolaton, miáltal a Zeppelin helyzete könnyen drámaivá válhatott volna a háborgó ocean felett. A legénység önfeláldozón, a lehetőséghez mérten legjobban, ám bár a legprimitívabb módszerrel, agy-

taakarókkal és lepedőkkel feldozták ki a folytonosság hiányát, miáltal megakadályozták a romboló szél behatolását a léghajó belsejébe.

Ez a nagyarányú sérülés immár értelmetlenné teszi a léghajó a sebességének csökkentését, mellyel az utóbbi huszonegy órákban haladt. Kitünt egyuttal, hogy a léghajó megmenekülése a Zeppelin parancsnokának erélyessége és a legénység önfeláldozásának köszönhető.

Velour flanci

divatszínben

métere

48 lej

a Golya-áruházban

Select-mozgó óriási sikerrel folytatja bemutatását
CONRAD VEIDT és JOHN BARRYMORE
világhírű művészek

VÁNDOR POÉTA

megható drámában. (Monopol Ero-film)

Eredeti és elsőrendű kiállítású
szőrme modellekben és a legdivatosabb női szövetkabátokban
nagy választéka

FRATII MÁRTONFFY
TESTVÉREK & COMP.

cég szőrmenagyáruhá-
zában, Piața Unirii 20. szám.
Előzékeny kiszolgálás.
Feltűnő olcsó árak.

Automobilos banditák garázdálkodnak Bukarestben

Halálra gázolt egy rendőrt a kapitánytól elrabolt autó, amelynek külseje vérrel áztatott, belseje pedig a dulakodás nyomait mutatja

Az autóban talált selyemszál titokzatos bűntényről beszél

(Bucuresti, okt. 17. A Mai Világ tudósítójától.) A maga nemében páratlanul álló titokzatos eset foglalkoztatja a fővárosi rendőrséget. A bűntény egy autó eltűnésével van kapcsolatban, amelynek hosszas keresésében egy rendőr halálos áldozatul esett, az ügy előzményei a következők:

Hajsza egy automobil után

Két nappal ezelőtt egy Borlescu nevű kapitány bűnvádi feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az egyik mozi bejárója előtt hagyott autóját ellopták. A tiszt bement jegyet váltani s alig tartózkodott bent öt percig azonnal visszatért az uccára, az autónak azonban ekkor már hiúlt helye volt.

A feljelentés nyomán a rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, eredményre azonban csak véletlen szerencse vezetett.

Éjfél három óra felé ugyanis jelentkezett a rendőrségen egy sofőr, aki előadta, hogy a Francmazon-uccában, a „Vulcan” posztógyár közvetlen közelében egy automobilra bukkant, amelynek nincs gazdája.

A sofőr jelentése után a rendőrség emberei azonnal kiszállottak a helyszínre, ahol valóban ráakadtak az autóra, amelyre ráismertek: Borlescu kapitány titokzatos körülmények között eltűnt autója.

Véresek a gépkocsi kerekai

A rendőrök felgyújtották az automobil lámpását és ekkor olyan felfedezést tettek, amely titokzatosabbá tette a különös ügyet.

Az automobil kerekai ugyanis sűrűn tele voltak fröccsentve frissen megalvadott embervérrel.

A vizsgálat folyamán azt is megállapították, hogy az automobil összes ablakai be vannak verve, a benne felszerelt telefon pedig nem működik.

A rendőrség hiába nyomozott az autókerekre száradt véryomok eredete iránt, nem sikerült megállapítani a lopott autó rejtett útját. Már-már úgy látszott, hogy a nyomozás a Francmazon-uccai felfedezésnél megszakad, amikor megdöbbentő tragédiáról érkezett hivatalos jelentés a főkapitányságra.

A raport szerint éjszaka tízenkét óra felé, tehát három órával az autó megtalálása előtt a General Anghelescu-uccánál egy automobil tűnt fel, amely teljes sebességgel száguldott a város központja felé.

Az örült iramban száguldó automobil nem volt tekintettel a főváros forgalmi szabályaira és a Boulevard Elisabeta egyik éles kanyarodójánál megtörtént az előrelátható szerencsétlenség. A teljes sebességgel rohanó „Buick” autó hatalmas lendülettel nekirohant a kanyarodónál posztoló Negritoiu Serghil közrendőrnek, akit

a gépkocsi elé szerelt rugókészülék levegőbe kapott,

majd a kerekék közé dobtá, amelyek valósággal ronccsá zúzták a szerencsétlen rendőr testét.

A száguldó automobil az emberelgázolásról tudomást sem vett, mert tovább rohant és nyomtalanul eltűnt az éjszakában. Az agyonzúzott testű rendőrt egy munkás találta meg, élesztgetni próbálta, a szerencsétlen ember azonban ekkor már halott volt.

Nem vezet nyomra a vizsgálat.

A rendőrségen keresték az összefüggést az eltűnt és kalandos körülmények között megkerült autó és a sarki rendőr megrázó tragédiája között az összefüggés szálait, azonban megint csak véletlen adta meg. A rendőrségen ugyanis hajnalban jelentkezett egy Max Ludovic nevű kereskedő, aki előadta, hogy tizenkét óra felé

egy autót látott száguldani a

Bulevardul Elisabeta felé, majd pár perc múlva borzalmas sikoltást hallott.

Az örült iramban rohanó autó magára vonta figyelmét, alaposabban megfigyelte a számát: 2161 B. R. jelzést viselt, amely egyezik a kapitány misztikus autójával.

Ennél többet a vizsgálat nem tudott megállapítani. Azt sem tudják, hogy ki lopta el az automobil, milyen céllal és mi az oka a rendőr elgázolásának. A nyomozás folyamán az a gyanu merült fel, hogy

a lopott autóval egy nagyarányú bűncselekményt követtek el,

mert karosszéria alján egy elszakadt selyemszálát találtak, az autó belseje pedig, valamint a betört ablakok a dulakodás nyomait mutatják.

A bukaresti rendőrség teljes apparátusával nekiállt a titokzatos autórablás és a vele kapcsolatban bűntény kinyomozásához.

A technika végzi el a nők felszabadítását

Mit jelent a motorikus háztartás

(Cluj-Kolozsvár, okt. 17.) A technika megváltoztatni készül az élet képét a földön. A technika segítségével hosszabb életűek lesznek az emberek, mert jóval kevesebb munkát kell végezniük. Tessek csak elképzelni, hogy mennyivel nagyobb fáradtsággal kellett megbirkózni a munkásnak, akinek magának kellett felhordani a súlyos terheket az emeletekre.

A technika a háztartás berendezkedését is új alapokra fekteti. A háziasszony energiája ugyanolyan munkákba lesz ölhető, mint amelyeket a férfi végez. A háziasszony elláthatja a technika segítségével a háztartását és fenmaradó idejét egyéb dolgokra is fordíthatja. Különösen fontos ez akkor, amikor egyre jobban meghonosodik Európában is a cseléd nélküli háztartás. Egy legújabb berlini statisztika szerint legfeljebb a lakosság 7—8 százaléka van megfelelő cselédsége.

A technika a háztartásból indult el és úgy kellett kezdeni, hogy az ember kényelmesebbé akarta tenni életét. De a felszabadult technika később mindennel foglalkozott, csak a háztartással nem. Elment a bankokba és megteremtette a könyvelőgépet, amely tíz-huszezer tételt intéz el néhány óra alatt. Nincs többé tulóra. Nincs többé restancia. Minden rendben megy. Mert gép in-

tézi el és az ember csak szabályozza a gépet. A felszabadult technika szerephez jutott a hivatalokban és megvalósította az új írógépet, ahol nem kell gépirókissasszony. Ha a bankigazgató éjjel kedvet kap a munkára, a gépirókissasszony azért nyugodtan táncolhat valamelyik lakásban. Az új írógép felveszi a bankigazgató szavait és az írógépben levő lemez azután lejátsza másnap reggel a szöveget a gépirókissasszonynak. És folytatni lehetne a sort. Nincs vége. Csak a háztartás maradt mostoha. A legutóbbi időkig. Pedig mennyi időt vett igénybe a háziasszony számára a kenyérdagasztás, mosás, padlókefézés, porolás, fűtés!

Most már gépek dagasztanak, most már villanyerő segítségével történik a mosás. Most már a villanyerő csinálja meg és jobban mint az emberi erő a padlókefélest. Most már nincsen porolás, mert a porszívógépek sokkal jobban végzik el a munkát. Most már nincs fűtés, mert a villany sokkal hamarabb melegíti át a lakást.

És nagy reformok történnek a főzés terén is. Németországban olyan főzőkészüléket helyeztek üzembe, amelyek mellett nem kell ott állania a háziasszonynak. A főzőkészüléket szabályozni lehet és csak bizonyos fokig melegítik fel az ételt. És bizonyos ideig főzik. Ha ez az idő letelt, csengő szólal

meg. Sőt a főzőkészülék eloltja a tüzet. Egy külön táblázat mutatja, hogy hány fokra van szükség ahhoz, hogy az étel elkészüljön és mennyi ideig kell a főzőkészüléken lévő ennilókat állni hagyni.

Amit nem értek el a feministák, amit hiába követeltek a nőmozgalmak harcosai, a nő felszabadítását, a technika igen rövid idő alatt végre tudja majd hajtani.

Agyonverte apját egy gazdalegény

Zomborból jelentik: A Zombor közelében fekvő Szonta községben tragikus gyilkosság történt. Vidákovics Iván huszonöt éves gazdalegény verekedés közben agyonverte apját, idősebb Vidákovics Ivánt, hogy a szerencsétlen ember másnap belehalt sérülésébe.

Az idősebb gazda, aki jómodnak örvendett, rendkívül izgatott ember volt és különösen olyankor, amikor ittasan ment haza, kötekedni szokott a családjával. Szerdán délután Vidákovics szintén ittasan ment haza és veszekedni kezdett feleségével, akit meg is vert, ugyancsak a lakójuk leányát is. A fia az udvaron a gazdasági gépek javításával volt elfoglalva és amikor látta, hogy apja mit csinál, közbelépett és igyekezett lecsendesíteni a vaósággal dühöngő embert. Közbelépésével azonban épp az ellenkezőjét érte el, apja most már ellene fordult és őt is megütötte. A fia erre a kezében levő franciakuccsal úgy fejbeverte apját, hogy az eszméletlenül esett össze és csütörtökon agyvérzés következtében meghalt.

A rendőrség letartóztatta az apagyilkos fiút és a történetről értesítette a zombori ügyészséget, ahonnan törvényszéki orvos kiszállt a helyszínre. A boncolás alkalmával megállapították, hogy Vidákovics halálát agyvérzés idézte elő. A gyilkos fiút, aki önvédelemmel védekezik, beszállították a zombori ügyészség fogházába.

Könyvkötők!

a legjobb
valódi angol vászon
vezérképviselője és állandó
gyári raktára

LEPAGE-NAL CLUJ

Kérjen mintázott ajánlatot.

**Apróhirdetés
szavanként
csak 2 lej!**

**Speciális városi és utikabátok,
külföldi I-a. nappabőr kabátok,
ősz trenchcoatok**

I-a. teveszór béléssel.

NEUMANN M. CLUJ, FÖTER 14. FÉRFI- ÉS FIURUHAARUHAZ.

HIREK

— Mint szegény fiú ment el hazulról és mint Ausztrália leggazdagabb embere tért vissza. Londonból jelentik: Hatvan esztendővel ezelőtt Birminghambe ment hazulról egy Joynton Smith nevű tizesztendősi fiú, akinek szülei Harkneyben laktak szegény sorsban. Harminc shillinget kapott apjától az utra. Londonban nem talált munkát és onnan Újzelandba ment egy kivándorló-hajón, melyre pincérfiúnak vették fel. Újzelandban is folytatta a pincérséget egy bárban s reggeli hat órától kezdve éjfélig kellett dolgoznia tizenöt shilling heti bérért. De évek múltán mégis szert tett annyi pénzre, hogy maga nyithatott egy bárt, később pedig egy kis szállót is megvásárolhatott. Idővel alkalmat adott neki a szerencse arra, hogy Ausztráliában, Sydneyben megvásárolhatott egy nagyszállót. Sydneyben való költözése után állandóan segítette a szerencse. Nagyszállót alapított, telkeket vásárolt és végre Ausztrália leggazdagabb emberévé lett. Az egyik sydneyi birtoka, melyen a lóversenytér van, egymaga többet ér egymillió font sterlingnél. Most, helvenesztendő korában ellátogatott Angliába és elment Harkneybe is, hogy megnézzé azt a ma is meglevő házikót, melyből hatvan esztendővel ezelőtt mint szegény fiú vágott neki a nagyvilágnak, harminc shillinggel zsebében.

— A Román Opera művészei az Újságíróklubban. Csütörtökön, f. hó 18-án este fél 10 órakor a Román Opera művészei fognak az Újságíróklubban szerepelni. Az Opera 12 elsőrangú énekművésze és művésznője fog hatásos és nagyszerű dalokat, áriákat és kórusokat előadni a klub tagjai részére, változatos repertoárjukból. Az estélyen külön belépti díj nincs s arra a klub tagjait és vendégeiket

Jön a Select-Mozgóban

ezuton hívja meg a klubvezetőség. Szombaton este Gedeon Ilonka és Horváth Elza az Opera primabalerinái és Horváth Adrienne énekművésznő fognak szerepelni a klubban. Orbai Zsuzsika ugyanott rendezett képiállítást különben a nagy érdeklődésre való tekintettel két nappal, 19-éig bezárólag meghosszabbította.

— D'Orange kisasszony visszaérkezett Párisba. D'Orange kisasszony most megérkezett Párisba. Nagy ünnepélyességgel fogadták a francia amazont, aki Le Huppe nevű lován 6600 kilométert tett meg. D'Orange kisasszony Budapesten is átlövagolt és Bukarestig ment, ahonnan Varsón, Berlinen és Brüsszelen át most lovagolt vissza Párisba.

Rablógyilkosság áldozata lett egy losoncvidéki gazdálkodó

Három rabló behatolt Benedek vilkei gazdálkodóhoz és halálosan megsebesítve kirabolták

(Losonc, október 17. A Mai Világ tud.) Borzalmas rablógyilkosság történt tegnap a Losonc közelében lévő Vilke községben.

Benedek István vilkei gazdálkodó tegnap este egyedül volt otthon. A gazdálkodó rendes szokása szerint korán lefeküdt és nem gondolt arra, hogy az a sok készpénz, amit könnyelműen otthon tartogat, ahelyett, hogy a bankba tette volna, könnyen tolvajokat csálhat a háza. Benedek nyugodtan aludni tért és még az ajtót sem zárta be jól. Körülbelül tíz órára járhatott az idő, amikor egyszerre csak

kinyílt a ház ajtaja és három csillogó szemű, revolveres ember rontott be rajta.

A rablók a csendes és a kora éjszakai órában már teljesen elhagyatott faluban annyira biztosak voltak a maguk dolgában, hogy még elővigyázatossági intézkedéseket sem tartottak szükségesnek tenni, hanem szinte pokoli lármát csaptak, a butorokat feldöntötték, úgy, hogy a gazdálkodó holtrémműlten riadt fel első szenderegéséből.

— Ki az, mi az, mi történik? — kiabálta ijedten. — Kik maguk és mit akarnak tőlem?

A rablók oly brutalitással láttak munkához, hogy áldozatukat még csak feleltre sem méltatták.

— Tévedésből mérget ivott egy berlini kisdíák. Berlinből jelentik: Borzalmas tévedés áldozata lett egy berlini kisdíák. Lübersch Egon gimnazista csütörtök délután egyedül maradt a lakásban. Kiment a konyhába, hogy valami enni vagy innivalót keresen magának és az egyik sarokban sörös üveget fedezett fel, nagyott huzott az üvegből. Az üveg növényielleni mérge volt. A gimnazista irtózatot kínok között pár perc alatt kiszendevett.

Rasputin szerelmi élete

— Megafón az esküdszéki teremben. Bécsből jelentik: A bécsi törvényszék esküdszéki nagytermében a tárgyalások alkalmából igen sok ember szokott összegyűlni. Azok a hallgatók, akiknek már csak a terem hátuljában jut hely, nem sokat hallanak a tárgyalás menetéből. Ezért az utóbbi napokban megafónokat állítottak fel a teremben s ezek csengő, emelt hangon viszik el a bírák, ügyvédek és vádlottak szavait a legnagyobb távolságba is. Az érdekes ujtás kitűnően bevált.

* Szenteljen heti két-három órát a román nyelv elsajátítására.

A következő pillanatban három revolverlövés dördült el, egy jajkiáltás és Benedek eszméletlenül terült el a padlón.

A lövések koponyáját érték, amelyből vastag sugárban patakzott a vér és vörösrre festette éjjeli ruháját.

A rablók egyenesen félrerugták az eszméletlen testet és hozzáfogtak a lakás felforgatásához. Néhány kisebb butordarabot izzé-porrá törték, amíg végül az egyik fiókban ráakadtak arra, amit kerestek:

megtalálták Benedek több ezer koronára rugó, otthon őrzött készpénzt és azt magukhoz véve eltűntek az éjszaka homályában.

Másnap reggel ismerősök bukkaantak rá a még mindig eszméletlen Benedek Istvánra. Nyomban

a losonci kórházba szállították a szerencsétlent, ahol hosszas vívódás után meghalt.

A tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított a környékbeli csendőrség, ez azonban mindéddig még a legcélszerűbb eredményt sem hozta. A feltevés az, hogy falubeli vagy a környékből való legények voltak a rablók.

— Apám, ölj meg! Berlinből jelentik: Greifswald városkában a múlt év végén Johann Heide takarékpénztári tisztviselő 1800 márkát sikkasztott. A 19 éves fiú hazament a szüleihez s megvallotta a bűnét. „Nem bírok ezzel a szégyennel élni”, — könyörgött az apjának — ölj meg hát, édesapám. Az öreg Heide, aki mérészáros volt, erre elővette a revolvert s kétszer a fiára lőtt. A fiú meghalt. A bíróság előtt az öreg Heide sztoikusán megvallotta a bűnét. „Nem tudtam elmentálni a könyörgését”, — felelte az elnök kérdésére — megöltém. Ha lett volna 1800 márkám, akkor kifizettem volna a

Főszerepben: **Malikoff, Jack Trevor, Diana Karenne**

takarékpénztárt. De nem volt szígy jobb, hogy meghalt, mintha börtönbe került volna. Az esküdtek emberölésben mondták ki bűnösnek s a bíróság háromévi börtönrre ítélte. Az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztették.

— Eljegyzés. Kepes Böske (Tasnád) és dr. Löbl Adolf kolozsvári orvos október 14-én tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— Erős földrengés Bulgáriában. Szófiából jelentik: A bulgáriai Plovdivban és környékén kedden erős földrengéseket éreztek. Később a lökések megismétlődtek. A lakosságot nagy pánik fogta el, fejvesztetten menekültek a szabad ég alá. A szerencsétlenség méreteiről és áldozatairól közelebbi jelentések még hiányoznak.

— A dohánykirály és a masamódleány házassága. Londonból jelentik: Fényes és érdekes esküvő volt a minap a londoni St. Margaret-templomban: I. D. Player, az amerikai dohánykirály vezette oltár elé Leila Reynolds masamódleányt. Érdekes ennek a házasságnak a története. Leila, a szerencsés menyasszony, Guy Reynolds amerikai őrnagy leánya. Párisban iskoláztatták és amikor hazatért Newyorkba, foglalkozást keresett és a színészpályát szívesen szerződtette egy színigazgató kardalosnőnek. Mikor azonban levették a műsorról azt a darabot, melynek ő egyik néma szereplője volt, a többi alkalmi szereplővel együtt szerződés nélkül maradt. Minthogy más színháznál nem volt rá szükség, másfelé keresett foglalkozást és belépett az egyik barátnője üzletébe masamódleánynak. Itt akadt rá a szerencséje, még pedig regényes módon. A kis női kalapüzlet mellett egy még jóval kisebb szivar-kereskedés volt. Player séta közben véletlenül éppen akkor kívánta meg a dohányzást, amikor a női kalapüzlet elé ért. Nem volt szívarja s megpillantva a szivarosbolt kirakatát, be akart menni a boltba, de tévedésből a kalaposüzletbe toppant be. Ott megpillantotta a feltűnő szépségű Leilát, beszelgetni kezdett vele és mint az érzelmes regényekben szokott történni: fülig beleszeretett. Gyors elhatározásu amerikai ember módjára néhány ujjal látogatás után megkérte Leila kisasszony kezét. Egy hónap múlva már Londonba utaztak: ott tartották meg esküvőjüket.

— Tolsztoj-centenárium a kolozsvári Román Nemzeti Színházban. Szokatlanul zsúfolt ház előtt mutatja be tegnap a kolozsvári Román Nemzeti Színház Tolsztoj Előhalott című tíz képből álló híres tragédiáját. Az előadást Ciurea liceumi igazgató nívós bevezetése előzte meg. Tolsztoj talán egyik darabjában sem emeli fel oly magasra a tévedéseiben is mindig öszszetettnek és elsősorban tiszta szellem-alaknak mutakozó embert, mint ebben a művében. Mind külön-külön és sők e darab személyei, akik az önzésükkel vívott csatában győznek vagy elbuknak. A színház zsúfolásig megtelt padsoraiban hangos tetszéssel adóztak Tolsztoj zsenijének. A szereplők közül N. Voicu játszotta Fedia néhez szerepét a tőle már megszokott élethűséggel. Demian Psata nagy sikerrel alakította a céltudatos tisztajellemű barát szerepét. Lisat, az asszonyt, Dumitrescu asszony alakította aki könnyű szerrel játszotta meg a legnehezebb szerepeket is.

Hotel Metropol Bukarest

A királyi palotával szemben

Modern confort!

MAI VILÁG

Modern confort!

minden olvasója

15% kedvezményt kap a szobaárakban

ha felmutatja ezt a hirdetést!

Ha bejön
Kolozsvárra,
ne nézzen
se jobbra
se balra,
jöjjon
eguenesen a

HELIOS

ÁRUHÁZBAN, (FÖTÉR 7. SZÁM)

kötöttárut, harisnyát, keztyűt legolcsóbban beszerezheti.

Járgány bácsi...

*

— Hova lett a híres kocsija ismét, Járgány bácsi?

— Hát kérem, leszálltam a bakról, amióta nyakamra ültették az autótazikat.

— És most mivel fuvarozik, Járgány bácsi?

— Most lovagolok kérem, a bérkocsi szabályrendeletén.

— Olvasta Járgány bácsi, hogy Hollandiában harminc orangutánogot elloptak egy állatkereskedőtől?

— Nem olvastam, kérem, de aszondom, hogy annak már ütheti a nyomát a gazdája örökre.

— Miért, öreg?

— Azir, kérem, mer aki ellopta, annak biztosan vót annyi esze, hogy nadrágba bujtassa őket, meg egy kevés szőrt leberátváltasson a kipekről nékik. Már pedig akkor, ha valami nagyobb városba menngen vele, nincs az a detektív, aki megismerje őket nimejik góvállértul. De még inkább azt hiszem, hogy ezek közül gyön maj bajba egyik-másik, amíg a rokony-sága nem igazolja.

— És azt se olvasta, hogy Uj-Guineában a pápuák megették egy csomó adóvégrehajtót?

— De biz ezt nagyságos uram, elolvastam kéccer is egymásután, oszt azóta se győzők rajta eleget csudálkozni.

— Azon ugy-e, hogy milyen törtémes dolgok is történhetnek a világon?

— Hát azon is, kérem, de legfőképpen meg azon, hogy mit ki nem bír az emberi gyomor... De azir azt is gondolom, kérem, hogy nem csinálna rossz sejtet az a kereskedő, aiki ijen pápuákat árulna itt mindlunk.

— Tán még maga is venne egyet magának Járgány bácsi?

— Azt éppen nem tenném, kérem, legfejjebb csak köccsön kénném nimejkor, amikor hozzák az inót az adóhivatalból, oszt odaállítandm az ajtóba, hogy ü fogaggya a vendiget.

— No de mért beszél így, öreg éppen most, amikor azt ígéri a pénzügy-miniszter, hogy leszállítja az adót?

— Segicse hozzá a jó Isten, de azt tartom, kérem, ugy lesz ü evvel, mint Bana sógor a feleségivel.

— Hát az meg hogy volt Járgány bácsi?

— Rettentő kardos menyecske vót az asszony, nemcsak a nyelvit kop-tatta az urán, hanem még a sodróftát is, ha elfogta az inulát. Már pedig sokszor elfogta. Montuk is a sógor-nak: fírfi léttire hogy tülrethi ezt a boszorkányságot? Nem is tülröm én, monta, csak addig, amig eccer mireg-be nem győvök. Akkor ugy szájon vá-gom, hogy eccerre lenyelti a nyelvit. De bizony nem vágta ü akkor se, mi-akor eccer a piacon tángdita el a ka-ganyllet a menyecske. Mikor osztán szóvdtettük, csak azt felete: — Az a rettentő nagy szerencséje ennek a lutyá asszonynak, hogy sehogy se tud miregbe hozni. — Hát azt tartom én, nagyságos uram, hogy a pénzügy-miniszter is éppen így van az adóval. Sokajja, sokajja, ü maga is sokajja, de akarhogy sokajja, sehogy se tud miatta miregbe gyönni. Ebbe a tekin-tébe hátártalan a türelme.

Zografosz kártyázik...

Montekarlói gyorsfénykép egy különös emberről

(Montekarló, október 17.) Ha az író, újságíró, fényképész, filmoperatőr, gyorsrajzoló vagy pszichiáter leírja ezt a címet, hogy „Zografosz kártyázik”, akkor figyelembe véve az emberi át-értékelések véges határait és a szino-nimák tökéletlenségét, ez a két szó majdnem annyit jelent, mintha azt írná le vagy mondaná el valaki, hogy hogyan festett Lionardo, hogyan sara-gott Rodin, hogyan írt Dosztojevszkij vagy hogyan beszélt Pitt az alsóház-ban. Mert amit Lionardonak jelentett az ecset, Rodinnak a véső, Doszto-jevszkijnek a toll és Pittnek a szó — ugyanazt jelenti Zografosz számára a pique kilences vagy a coeur d'ama, amelynek ő az utólréhetetlen bűvésze, művésze, szerelmese, tudósa és prófé-tája. Őt világrész kártyásai Zografosz-ra esküsznek és ha kiejtik nevét, ez az alázatos meghajlás és a révült tisz-teletnek olyan hangján történik, mint ha a fanatikusan arab Allahot idézné az abdesztán mosakodás után Mekka felé fordulva...

...Bár ha az ember Zografosz után akarna fordulni, akkor hamar ventil-látor lenne belőle. Mert Zografosz ma Montekarlóban tünik fel, holnap Zop-potban, egy hét múlva Deauvilleben játszik, azután átgrik San-Romóba, mindig oda, ahol pillanatnyilag a leg-nagyobb „vadak” tanyáznak. Mint az örökké újabb csókokra szomjas szerel-mes, úgy üldözi a kártyát és a kártyá-sokat ez a titokzatos levantinus, aki luxusvonatokon, saját yachtján, auto-mobilján és repülőgépen utazik, száll, rohan, földön, levegőn és vizen át a nagy és kis slágerek felé. Ugynekei és titkárjai tanyáznak Londontól Rómáig minden klubban és kaszinóban, akik sürgönyöznek neki, ha a nemzetközi kártyások arénájában olyan valaki tünik fel, akit Zografosz mester méltónak tarthat arra, hogy megmérkőzzék vele.

A fecskék lassan szállnak dél felé, a Promenade des Anglaises fái pedig csendesen hullatják leveleiket, termé-szetes tehát, hogy Zografosz megjelent Montekarlóban és bevonult a kaszinó-ba. A Bond-Streeten szabott szmokin-got visel, fehér mellénve és nyírólt fe-kete bajusza van. Az archőre talán le-variantinus mivoltától, talán a sok átvir-rasztott éjszakától pergamenszerűre feszült és sárgult és ebből a sárga ke-relből villognak elő a kártyások kirá-lyának sötét tűzű szeméi.

Akik pedig azt hiszik, hogy Zogra-fosz kalandor vagy „csak” kártyás, azokat ki kell eme naiv hitükből ábr-rándítanom. Zografosz végtelenül és fantasztikus módon gazdag, mint egy chicagói nagyvágó vagy egy hindu ma-haradzsa. A Pireusztól kezdve Grönlan-dig Zografosznak minden nagy város-ban vannak érdekltségei, bankjai, részvényei, gyárai, hajói, — last not least pedig — villái és barátai, autói és inasai. Ő ma már roppant keveset törődik egy bankjával, mint a gyá-raival és a szocialista tendenciájú ka-rikaturák eleven cáfolataként még a kuponjait sem vagdossa sajátkezüleg. A titkárok és igazgatók, administra-teur deléguék és cégvezetők gyűjtik a fontokat, frankokat, dollárokat és pe-

zetákat Zografosznak, aki túl a földi hiúságokon és ambíciókon zsetonokra váltja fel mindazt, amit az élet ad ne-ki. Sporttá és egyben önálló tudmány-ággá fejlesztette a kártyázást, a che-mint és a baccarat-t, amelynek ő az egyetemi tanára és a világchampionja. Azt mesélik, hogy Zografosz a szem-benülő játékos arcszínéből és homlok-ráncaiból hatvanpercentes biztonsá-gal meg tudja állapítani, hogy ellenfe-lének mennyije van. Így azután nem csoda, hogy a livrés kaszinói inasok halkán sugják: „Tessék bemenni a harmadik oldalszobába, nagyon érde-kes. Monsieur Zografosz kártyázik...”

És milyen szerencsével kártyázik. Két esztendővel ezelőtt három óra alatt hatmillió frankot nyert Citroen-től, a párisi autógyárostól. A három óra alatt Zografosz egy szót sem szolt, mikor azonban a hatmilliót csekket el-tette, akkor kezét fogott Citroennel és csendesen megjegyezte:

— Megfogadom, hogy mindig az ön autóján fogok járni, ön pedig fogadja meg, hogy nem kártyázik velem töb-bet... nem hozzam való ellenfél...

Ezzel nyugodtan otthagyta Citroent és otthagyta Deauville-t, hogy tovább utazzon Montekarló felé.

Itt történt vele a következő eset. Egy hindu maharadzsa-val került össze, aki nem kevésbé hódolt a kártyaszenev-délynek, mint maga Zografosz. Az ér-dekesnek ígérkező matchet rengeteg ki-bic nézte végig és várták az ered-ményt. A maharadzsa volt a bankár és ugy gondolta, hogy a legjobb lesz, ha nagy összegekkel fogja lehangereelni a görögöt. Rövid ideig tartó játék után a hindu kivett egy tízmilliófrankos csekket és megszólalt:

— Ez a bank...

Zografosznak egy arcizma sem rán-dult meg és nyugodtan játszott. Mikor rákerült a bankadás sora, végigmérte a hindut és azt kérdezte: „Mennyi va-gyona van körülbelül önnek?” A hindu nevetett és azt válaszolta, hogy a vagyonát nem tudja felbecsülni, de egyike a leggazdagabb embereknek In-diában. „Nagyon örülök — felelte erre Zografosz — akkor kár nekünk itt babba játszani, hiszen egymáshoz illő ellenfelek vagyunk. Banque ouverte! Tegyen, amennyit akar!”

Igy játszik éjszakáról éjszakára Zog-rafosz legendáktól övezve és ha valaha megírják a kártya történetét, annak bi-zonyára ő lesz egyik főszereplője. Most is ott ül lenn, pedig a nap már las-san emelkedik a Garavan-öböl felől és pirosra festi az ablakokat, a fákat és a végtelen tengert. Ő mindezt nem látja, villogó szemmel, sárgán, görnyedten, szmokingosan ül a vastag brokátlüg-gönyök mögött. Kártyázik.

Szegény Zografosz!

A kubáni orosz kozákok bucsuja. Ma este a Marusja előadása után új és gazdag műsor keretében bucsuzik Ko-lozsvártól a kubáni orosz kozákkórus, amelyet olyan gyorsan fogadott szere-tetébe a kolozsvári közönség.

Lovagolni tanul a feleségem

— Artur?!

— Hallom, szívmem.

— Édes Artur, szanatóriumba kell mennem.

— Már megint? Még két hete sincs, hogy hazajöttél.

— Édes Artur, a multkor fogyni szerettem volna, most hizni akarok.

— Te — és hizni?

— Ne csodálkzz... Hizni aka-rok, mert szeretnék lesoványodni.

— Az embernek bele kell örülni ebbe!

— Nem, Arthur, az embernek csak bele kell nyugodni ebbe. Oh, hát te sose fogod megérteni, hogy a nő azért akar fogyni, hogy aztán meghizhasson és azért akar meg-hizni, hogy megint lefogyhasson.

— Most már igazán nem tudom, hogy mit akarsz: fogyni vagy hizni?

— Édes Artur, egy hátaslovat akarok. Lovagolni szeretnék, hogy lefogyjak, de ehhez meg kell hiz-nom előbb.

— Egy valamire való hátasló öt-ezer pengőbe kerül...

— Tudom. Ha olcsóbb lenne, nem volna vice lovagolni.

— Ötezer pengőért jobb vicceket is lehetne kapni.

— Ugyan szokj le már arról, hogy a ceruza mindig a kezében legyen.

— No jó, szívmem, meglesz a há-tasló.

— Édes Artur!... Én még egy hátaslovat akarok.

— Hát olyan gyorsan akarsz le-fogyni, hogy ehhez egy hátasló nem is elég? Vagy az egyiken hizni, a másikon meg fogyni akarsz?

— Édes Artur, nekem egy lovász-gyerek kell, aki a Sétatőren mö-göttem lovagoljon, még pedig egy szebb lovon, mint amilyen az enyém.

— Szzebb lovon?

— Igen, szebb lovon... Tudod, az ugy van, hogy az embert az inasa lováról itélik meg.

— Le fogsz bukni a lóról.

— Ne félj Artur, az ember nem azért tart lovat, hogy lovagoljon.

— Hanem?

— Hogy gyalog sétálhasson mellette.

— És ha elfáradsz, m égis csak lóra kell ülnöd.

— Nem Artur. Ha elfáradok, le-ülök a Sétatőren egy padra és a lovat magam előtt sétáltatom.

— Nekem mindez oly érthetetlen.

— Oh, Artur, igazán előkelőnek csak azt tartják, aki minden élvezet megengedhet magának, de minden élvezet mellett fáradtan elsétál.

— Egy félórát akarsz a Seta-tőren egy padon ülni és fáradtnak látszani és ehhez egy szanatórium két ló és egy lovászfíu kell neked.

— Édes Artur, ne filozofáljunk... Ha mindent elintéztél, szólj be a szabónőhöz, hogy siesen a lovagló-kosztümrel... Miről tünődöl?

— Arról, hogy mi lenne velem, ha egyszer eszedbe jutna, hogy iga-zán akarsz lovagolni?

— Édes Artur, légy nyugodt, ilyesmi sohasem fog eszembe jutni. Mert az igazi lovaglás oly olcsó él-vezet, hogy ilyet nem szabad meg-engedni magunknak.

Mindent ugyis csak egyszer olvas el, tehát nem mindegy, hogy mit olvas. — Figyelje az újságokat, a hirdetett könyveket, vagy figyelje a könyves boltok kirakatait, s ha ott megtetszik egy könyv, amit olvasni szeretne, ne csináljon magán-k gondot azért, mert a könyv drága és nem tudja és nincs szíve megvenni. Menjen be a „Dante” könyvkölcsönző üzletébe Cluj (Str. Nicolae Iorga 5), egy levelezőlapot, s nyomban kölcsön kaphatja azt a könyvet, amit akar. Mert a „DANTE” minden új könyvet már a megjelenés után nyomban kölcsönöz. Előfizetési díj egész hónapra csak 50 lej. Vidékieknek nagy kedvezmény.

Gorkij elhagyta Oroszországot

A nagy író ismét visszatér Olaszországba

(Riga, okt. 17.) Néhány hónappal ezelőtt Szovjetország nagy örömmel fogadta Maxim Gorkij, a híres író visszatérését. Gorkij évek óta az orosz népbiztosok többször kérték, hogy térjen vissza hazájába, elhatározta, hogy csakugyan visszatér.

A határnál diszörtség és különvonal fogadta a nagy író. Amerre csak ment, nagy ünnepeket rendeztek tiszteletére. A szovjet az egész világot telekürtölte, hogy a nagy író ismét a hazájában van. Még arra is rávették, hogy egy lap főszerkesztője legyen. Ennek a lapnak ez volt a címe: „Amit eddig végeztünk.”

Mindössze néhány szám jelent meg ebből a lapból, mert Gorkij csakhamar megszüntette a munkásságát.

— Arra kérem a munkatársaimat — írta a legutolsó számban Gorkij — hogy ne küldjenek nekem többé köziratokat, nem ohajtok többé ezzel a lappal foglalkozni.

Oroszországban még ennél is nagyobb meglepetést keltett Gorkijnak az az elhatározása, hogy megint és most már örökre elhagyja Oroszországot.

— Az egészségem nem bírja a klímát — okolta meg az elhatározását.

Ez a megokolás azonban nem őszinte. Hiszen Oroszországnak is van enyhé délidéki klímája, mindenki tudja, hogy a szovjet a legpompásabb villákat bocsátotta az író rendelkezésére a Krimi félszigeten.

Jól értesült körökben úgy tudják, Gorkij azért fordít hátat Oroszországnak, mert nem bírta el a szovjet levegőjét. Gorkij rá akarta venni a népbiztosokat, hogy engedélyezzék a sajtó- és szólásszabadságot. Minthogy a népbiztosok hallani sem akartak a sajtó- és szólásszabadság behozataláról, Gorkijban megerősödött az a szándék, hogy elutazik Oroszországból.

A nagy író még ebben az esztendőben ismét letelepszik Olaszországban.

Vonat alá akarta magát vetni egy kolozsvári fiatalember, mert hónapok óta nem kapott állást

A nyomortól buskomorrá vált öngyilkosjelöltet a nagyváradai személyvonat ütközői közül huzzák ki

(Cluj-Kolozsvár, október 17. A Mai Világ tud.) A kolozsvári vasuti állomás közelében a vasuti sínek mentén tegnap egy eszméletlen fiatal emberre akadtak a járőrök. Fején hatalmas seb éktelenkedett és nagy vértócsa vette körül. A fiatal embert beszállították a vasuti rendőrség őrszobájába, ahol élesztgetni kezdték és miután sikerült ájulásából magához téríteni, csodálkozva nézett körül és azt kérdezte a körülötte állóktól: — hát nem haltam meg?

A rendőrtisztek ekkor már tisztában voltak, hogy a fiatal ember öngyilkosságot kísérelt meg és valami véletlen szerencse mentette meg a gyilkos mozdonykerekektől. Vallatára fogták és mindjárt könnyen megeredt a nyelve. Elmondta, hogy a vonat elé vetette magát, de éppen abban a pillanatban, amint a mozdony eléjérohogott, valószínű tehát, hogy a mozdony ütközője vágta fejbe és lökte félre a sínekről.

„Nem értem meg senki lelki fájdalmait”

A fiatalember szomorúan emelte szemét a körülötte álló egyenruhás emberekre és mintegy keserűn követelve mondta, hogy hiába volt a véletlen szerencse „csuf játéka” vele, ő — dacolni fog a sorssal és le fogja győzni. Az ő fájdalmának csak egy megváltása van és az a halál. Emberi sorsok régi, örök, fanyar melódia nótája. Az ismeretlen lelki fájdalmak, melyek belémarnak tudat alatt az emberbe és engedünk neki, magyarázatot se kérve.

A hadbíróóság felmentett egy szilágymegyei parasztot, akit perbefogtak, mert elénekelt a Szózat-ot

„A Szózat mindenkit csak hazafiságra nevel” — mondotta ki a hadbíróóság

(Cluj-Kolozsvár, október 17. A Mai Világ tudósítójától.) Egy szilágymegyei öreg magyar parasztgazda állott ma a kolozsvári hadbíróóság előtt, azzal vádolva, hogy fajújában, Koródon egy gyülekezés alkalmával elénekelt a magyar szózatot. A feljelentést ellene a falu Domoklos-kardja, a csendőrmester tette meg, aki szigorú elveitől vezére ve belékölt holmi ártatlan éneklésekbe, hogy kimélyítse a magyar falvakban is a román nemzeti önérzetét.

Ez történt a koródi öreg, hatvan éves Révész Sándorral, aki

a szózatot énekelte, amelyre a hadbíróóság kimondta, hogy nem is büntetendő cselekmény,

mert annak szövege a mostani hazának hűséges szolgálatára is inti a jó, hűséges magyar polgárokat.

Félszegen, de ártatlan gondter-

A jegyzőkönyv hivatalos formulája azonban nem tudja azt megérteni, kézenfekvő, tiszta motívum kell, melynek mélyén, ha rejlik is valami titok, de felülete az anyagi szemnek mutasson. Megmotozták az öngyilkosjelöltet és zsebéből levél került elő, melyben egy anyás, jó fiu elbeszéli fanyar keserveit és lelkének mély titkait. „Anyám, bocsáss meg nekem, — írja levelében — az okát mindennek hiába mondanám el, úgy sem tudná ember megérteni lelki fájdalmaimat.”

Mit mond az anya

Felkerestük Szuk Jenő, az öngyilkosságot kísérelő fiatal ember Monostori-uton lakó édesanyját, kit megkérdeztünk, hátha tud valami felvilágosítást adni fia öngyilkossága felől.

— A Jenő a legjobb fiu ezen a kerek világon, — mondja az édesanya — hetek óta szomorú és megmagyarázhatatlanul, mert mi olyan jók vagyunk hozzá, annyira szeretem.

E szavaknál könnyek bugyannak ki az anya kék szeméből.

— Nincs állása hónapok óta és ez annyira elkeseríti, hogy már többször mondta, hogy öngyilkos lesz, de ki hitt neki, hiszen annyira szeret bennünket, hogy el sem hittük, hogy képes legyen nekünk fájdalmat okozni.

Mindenütt tehát a kor tragédiája. Nincs állás, nincs kenyér. Motívum a szemnek, az anyai értelemnek, de alatta van az embersors elrejtve, az örök érthetetlen tragédia.

G. I.

kanosónak. Ekkor követte el a csendőrmester szerint büntetendő, súlyos cselekményt: a szózatot énekelte.

Száva György falusi bíró volt az egyetlen tanu a nagy „izgatási” perben. A bíró az öreg gazda javára tanuskodott. Elmondta, hogy

Révész be volt csipve

és hogy miután mint hatósági egyén figyelemztette, azonnal elhallgatott. Révész becsületes, szorgalmas embernek ismeri. A hadbíró-ügyész rövid beszéde után, melyben néhány paragrafusra hivatkozott, dr. Dunca Jenő mondta el védőbeszédét, amelyben az öreg falusi ember teljes fölmentését kérte.

Ezután a hadbírák visszavonultak tanácskozára és pár perc múlva ki is hirdették az ítéletet, mellyel az öreg Révész bácsi kálváriája befejezéshez jutott. A hadbíróóság kimondta, hogy

a Szózat éneklése nem büntetendő cselekmény, mert annak szövege nem lázítást, hanem inkább hazafiasságra inti minden állam polgárát

és ezért Révész fölmentették a vád és annak összes következményei alól. Az ügyész az ítéletben megnyugodott.

Az áthatolhatatlan sár miatt nem tud kimozdulni a Györgyfalvi-ut lakossága

Kaptuk az alábbi panaszos levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Mi, a Györgyfalvi-ut végén, az állami iskolától a Vámig lakó lakosok, már évek óta ősszel, tavasszal, sokszor még nyáron is nagyobb esőzés után, házainkból hetekig nem tudunk az utcára kimeni, mivel szinte áthatolhatatlan sárt kell végigtaposnunk, mivel cipőszáron jóval felüli sár van az uttesten és sem sárcipővel, sem sosonnan nem vagyunk képesek a nagy sáron átgázolni. A lakosok együtt járnak a habarcsban a lovakkal és már bizony több év óta volt alkalmunk a sárt taposni, de még mindig nem volt szavunk annyira szívből jövő, mint jelenleg, mivel reméltük, hogy a város többi kerületének csak egyszer eleget fog tenni, tudniillik a járdát az iskolától a vámig körül 500 méter hosszúságban megcsinálja, de még mindig nem talált szavunk, kérésünk megértő szívre, úgyhogy most a Szerkesztő Urhoz fordulunk kérésünkkel és egy kis helyet lesz szíves adni b. lapjában. Kérésünk támogatására vagyunk bátor fölhozni, hogy mi, itteni lakosok, a tél folyamán saját költségünkön hozattuk fel a vizet is a vámig, ami szintén 3500 lejt jelent nekünk, lakosoknak és a város semmiféle kedvezményt sem adott. Ezen kiadást még a mai nappal egyenlítettük ki egy pár kivételével és a város mégis nincs tekintettel a rossz anyagi helyzetünkre és a járda-ügyben is úgy intézkedik, hogy csináltassuk mi meg, mi, ottani lakosok és nem veszi tekintetbe, hogy a vizet is mi hozattuk föl. Pedig úgy gondoljuk, hogy van a városnak bányája elég, hogy kavicsot hordasson úgy az uttestre, mint a járdára. Sajnos azonban, a külvárosi utcákról teljesen megfélemezett a városi tanács.

Maradtunk tisztelői:
Györgyfalvi-ut uszó lakosai.

MEGHÍVÓ

Magán, vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával

Budapestben

a legkellősebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

Grand Hotel

PARK-NAGYSZÁLLODA

Budapest, Baross-tér 10. szám. mert 20 százalékos engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobáinkból, 10 százalékos engedményt kap olcsó éttermi árainkból (kifőző házi konyha).

Öt pengőt megtakarít autótaxi költségeit, mert gyalog járhat egy perc alatt a pályaudvarról

Nálunk otthon érzi magát.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg. Saját érdeke ezen előnyök folyó, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Előzetes szobamegrendelés ajánlatos.

Nyugdíjas tisztviselőket

akvizíciós munkára

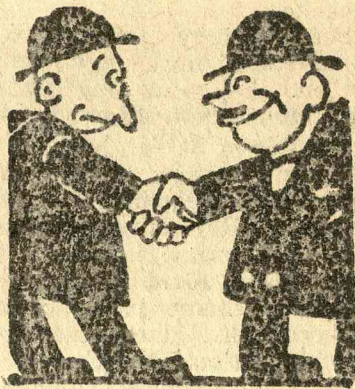
fix fizetéssel és magas jutalékkal

állandó munkára

keresünk

(Cím a kiadóban)

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy Istrate Micescu annak ellenére, hogy megígérte, mégis megtartja az igazságügyminiszter elleni interpellációját és a miniszter az interpelláció elhangzásáig nem a képviselőházban, hanem a szenátusban fogja képviselni a kormányt.

— Végre egy bölcs intézkedés, hogy a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon.

— De Pancser ur, hiszen ez egy egész kellemetlen ügy marad mégis. Nem gondolja, hogy milyen furcsa egy kormányparti képviselőházi alelnök szájából egy aktív miniszter elleni interpelláció?

— Nem olyan veszedelmes és ép ezért rendezték így a dolgot.

A Kohn figyelemztették egyszer, hogy a Grün a hátamögött azt állította róla, hogy csirkefogó, tolvaj, csóó és még egy néhány kellemes jelzőt mondott.

— Kohn vállat von és nyugodtan mondja:

„Ha nem vagyok ott, mondhat amit akar és távollétemben akár fel is pofozhat.”

— Na de ha a parlament megnyitósakor sikerült a bejelentett botrányt elintézni, az mégis ki fog hamarosan történni.

— Attól maga ne féljen. Majd a kormány is úgy csinál, mint Schwartz, akinek a legutóbbi mutatványos botrány tulajdonosa azt mondja:

„Amint méltóztatott látni, elintéztetem a kedves feleségét. És most tessék figyelni, két perc múlva vissza varázsolom.”

Kohn előzékenyen így szól a bírósághoz:

„Kérem szépen csak hagyja. Nem olyan sürgős.”

— Egyszóval a kormányparti most átvesszi a Schwartz szerepét és Istrate bíróasztalát fogja, hogy a botrány nem olyan sürgős?

— Amint a megnyitót mutatja, ebben maradjunk.

Paplan, matrác, párna
legelőcsőbb, legjobb
SCHWARTZ JAKAB
Calea Victoriei 10. szám.

A

BUDAPESTI

TOLNAI VILÁGLAPJA

m i n d e n
számához egy
keménykötésű

teljes regény ingyen!

Ara 40 lej

MOZIVILÁG

Szenzációs film készült Rasputin életéről,
amelyet a közeljövőben mutatnak be
Kolozsváron

Rasputin. Oroszország történelmének szomorú emlékü barátapapja, újra a világesemények sorába került. Nevét Párisban letelepedett nővére egy per utján dobta a köztudatba, amelyet apja gyilkosa, Jossouff herceg ellen indította meg kártérítés címén. Ugy látszik, hogy ez a szomorú emlékeztető, heroikus figura a sironi tul is megtudta őrizni személyének érdekességét, amely nevét állandóan a köztudatban tartja.

Mert Rasputin határozottan érdekes figura. A történelmekben sok olyan nevet találhatunk, amelyeknek megismerésétől elvitathatatlanul jelentős szerepet játszott nemzeteik jövő fejlődésében és geográfiai helyzetük kialakulásában. A közmondás is ebből az elvből indult ki, amely kimondja, hogyha Cleopatra orra formásabb lett volna, akkor ma az egész világ nemzeti berendezkedése másképp nézett volna ki.

Ennek ellenére azonban nyugodtan állíthatjuk, hogy a „jelentősebb” figurák sorában egy sem akad, akinek élete olyan érdekes volna, mint Rasputin, a komplikált lelkiherendezésű orosz pap. A népszerűségéhez tagadhatatlanul nagymértékben hozzájárul az a körülmény, hogy Rasputin napjainkban élt és így pályájának komplikált utómaradványai még mindig nem jutottak megoldáshoz. Rasputin főszereplője volt az orosz nép legnagyobb tragédiájának, amelynek alkotóelemei felfedhetetlen miszticizmus, mely emberi tragédia és különös körülményekből eredő indítórugók.

Így válik érthetővé az, hogy Rasputin neve szinonim fogalom a fantasztikussal, az erotikussal és azzal, amit orosz misztériumnak neveznek.

Rasputin különböző barátai és ismerősei emlékiratokat, műveket és izgalmas témájú cikkeket hoztak nyilvánosságra Rasputin életéről, amelyek igazi magvát és sorsszerűsége alapuló fordulópontjait aligha ismeri valaki is tökéletesen. De lehet, hogy a brosúrák valamelyike megtalálta az igaz valót.

És Rasputin életének feltárásánál, miután a betű frappírozó eszközeivel próbálták leleplezni, közbelépett a legjobb propagandaszó és mindenki számára könnyen érthetővé váló legmodernebb művészet: a film. Scenáriumokat írtak, amelyekben összegezték a különböző brosúrák megállapításait. Az elmúlt évben elkészült az első film, amely arról szólt, hogy Rasputinnak milyen szerepe volt a cári udvarban és milyen halált gyakorolt a cárra és a cárnőre.

Most pedig a filmművészet sokkal nagyobb szenzációval lepte meg a világot: filme dolgozták Rasputin intim életét, erotikáját, szerelmeit és azt, hogy asszonyok testén keresztül miképpen irányította a nagy orosz birodalom sorsát. A monstre-filmet a romániai cenzura teljes egészében átengedte és értesülésünk szerint már le is kötötték kolozsvári előadásra.

APRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szöveg 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerű hirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Kiadó Nov. 1-re, 3 esetleg 4 szoba konyha fürdőszoba lakás a központban. Cím a kiadóban.

Eladók aranyéremmel kitüntetett színes vetőgámbok. Monostori-ut 104.

Kiadó nov. 1-re, a Deák Ferenc-utca elején, modern tiszthelyiség és ugyanott az udvaron nagy raktárhelyiség. Cím a kiadóban.

Egy szoba konyha kiadó. Holdvilág-utca 33. szám. Pongráczné.

Asztalos-műhelynek alkalmas, nagy helyiséget keresek a Calea Victoriei közelében. Cím a kiadóban.

Jacobi Emil, cluj ügyvéd, gyakorlott jelöltet, vagy fiatal ügyvédet keres.

Kereskedelmi érettségivel rendelkező, katonai kötelezettségének eleget tett, volt lapkiadó-hivatali tisztviselő, lapváltató, vagy más kereskedelmi vállalat-hoz tisztviselőnek elmenne. Cím a kiadó-hivatalban megtudható.

Str. Cloșca 7. sz. alatt, bérbeadó két tiszthelyiség. Értekezhetni: Jacobi Emil ügyvédnél. Cluj. Str. Regina Maria 8.

Napi pár órai munkával szép jövedelemre tehet szert. Kolozsváron nagy ismerettségű rendelkező egyén. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában.

Fehér hálószoba kéz alatt eladó. Ugyanott női télikabátok, női ruhák eladók. Szentegyház-utca 11. I. Zongorát bérelnék.

Kiadó, két szoba konyha. Calea Victoriei 59. szám alatt.

Ella mindent megkísértem a találkozás érdekében, de eredménytelenül. Kétszer oda utaztam, de nem is láthattam. Ma elutaztam, visszajövök vasárnapra. Keressen akkor telefonon. Éreztem, hogy így fog végezni. Pista.

Fajtiszta tizhónapos Dobermann him kutyát, szobatiszta eladó. Ihász Aladár Rákóczy-ut 35. szám.

Keresek november 1-re 1 szoba, konyha spájz, és előszoba lakást, a belváros közelében. Címet kérem a kiadóra leadni.

Egy szoba bútorozva 1—2 szerény igényű fiatalember részére kiadó. Főter 9. Földszint 4.

Nagyon szép Wesselényi-utcai helyiséghez
**bizományi, vagy
pénzes társ kerestetik**
Biztos megélhetés ígére a kiadóra.

Megbízható idősebb nő, kisebb családhoz, esetleg gyermek mellé, mindenesték menne. Cím a kiadóhivatalban.

Keresünk megvételre vaskályhát, kis alakut. Cím a kiadóban.

Fraulein, mitteljähig Deutsch-Rumänisch zu achtjährigem Mädchen und siebenmonatigem Buben gesucht. Offerte unter Chiffre: „Fraulein“ Lloyd Express, Annoncenbüro. Cluj. Str. Radu 9.

HIRDESSZEN A MAI VILÁGBAN

Kiadja a „Mai Világ” lapkiadóvállalat. Nyomatott: „Világ” grafikai műtér. — Hönig & Lederer — Cluj, Strada Regina Maria, No. 38.

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

HETI MŰSOR

Szerda fél 4-kor és fél 6-kor: Amerika Vénusza és a kubáni kozákkórus.

Szerda fél 9-kor: Marusia, a kis cseléd-leány szerencséje. A kubáni kozákkórus bucsufülfélése más műsorral. (C.-bérlet.)

Csütörtök fél 4-kor: A borzalmak városa. (Mozielőadás.)

Csütörtök 9-kor: Tanase román revütársulatának föllépése.

Péntek fél 4-kor és fél 6-kor: A borzalmak városa.

Péntek 9-kor: Tanase román revütársulatának föllépése.

Szombat fél 4-kor: Déryné ifjasszony. (Első ifjúsági előadás. Előadó tanár dr. Császár Károly.)

Szombat fél 9-kor: Ábris rózsája. (Premier-bérlet.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Megjött a góly (Harold Lloyd — Ö. Mozzmatin.)

Vasárnap 3-kor: Megjött a góly (Harold Lloyd — Ö.)

Vasárnap fél 6-kor: Finom kis lakás.

Vasárnap háromnegyed 9-kor: Ábris rózsája. (A.-bérlet.)

Hétfő fél 4-kor és fél 6-kor: Mozielőadás.

Hétfő fél 9-kor: Ábris rózsája. (B.-bérlet.)

Kedd fél 4-kor és fél 6-kor: Mozielőadás.

Kedd fél 9-kor: Dohnányi Ernő. Talmányi Emil és Medek Anna Schubert-estje.

(Bérleten kívül.)

Ábris rózsája. Az idei évad egyik legérdekesebb színházi eseményét hirdeti a műsor szombat estére: Az Ábris rózsája premierjét. Az Ábris rózsája körül valóságos legenda-kör szövődött. Mindenki tudja, hogy ez a darab, amit a világon a legtöbbször adtak: Newyorkban 5000 előadást ért meg az Ábris rózsája a szerzőjének, Annie Nicholsnak olyan vagyont jutottat dollármilliárdokban, hogy ma ő a világ leggazdagabb asszonya. Európában nagy vállalatok, irodák, ügynökségek alakultak, amelyeknek csak egy feladatuk van: Az Ábris rózsáját az európai színpadokon hasznosítani. Az Ábris rózsáját magyar nyelvre Hellai Jenő fordította s Budapestre igen nagy sikerrel adták. Az Ábris rózsája nálunk szombaton este premier-bérletben fog színrekerülni, de már most felhívjuk arra a közönség figyelmét, hogy jegyről jóelőre gondoskodjék, mert előreláthatólag minden jegy elővételeben fog elkeln.

Szombaton délután ifjúsági előadás Déryné ifjasszony. Az első ifjúsági előadás ez évadban szombaton délután fél 4-kor lesz. Herceg Ferenc költő színjátéka, a Déryné ifjasszony igen olcsó helyárrakkal színrekerülni. Bevezető előadást dr. Császár Károly tart.

Ma délután is föllépnek a kubáni orosz kozákok 20 és 10 lejes helyárrakkal. Ma két mozielőadás előadás lesz a Színházban. Az első előadás fél 4-kor, a második fél 6-kor. Egy grandiózus gyönyörű, színes filmet fognak vetíteni Amrikai Vénusz címen. Ma is minden mozielőadás keretében fel fog lépni a kubáni orosz kozákkórus. Helyárrak: 20 és 10 lej. Jegyek délelőtt előre válthatók.

Felelős szerkesztő:
SERESS JÓZSEF

A budapesti

Színházi Élet

minden száma 200 oldal. 5 kötet

1 szindarab.

Ara 40 lej. 1/4 év 450 lej.

PALLAS

LAPTERJESZTŐ CLUJ

Cenzurat: SUCIU